

Universitätsbibliothek Paderborn

Reverendissimi Ac Illustrissimi D.D. Antonii Godeau Episcopi Venciensis Viri Celeberrimi Theologia Moralis

Ex Purissimis Sacrae Scripturae, Patrum Ac Conciliorum Fontibus Derivata,
Notis Theologicis Illustrata, Duasque In Partes Divisa

Complectens Tractatus I. De quarto, quinto, & sexto decalogi Præcepto II.
De septimo decalogi Præcepto. III. De octavo decalogi Præcepto. IV. De
Ecclesiae Præceptis. V. De Sacramentis in genere & quibusdam in specie.
VI. De Pœnitentia. VII. De Matrimonio

Godeau, Antoine

Augustae Vindelicorum, 1774

Sectio II. De Baptismo & confirmatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53587](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53587)

occurrit dubium, expresse Ecclesia præcepit, in aliorum quoque susceptione Sacramentorum eandem praxim fideles, præsertim pii, ac timorati observant.

Præter hanc quam modo exposuimus dispositionem, quæ quasi negativa & habitualis est, adhuc alia, ut Sacramenta uberius fructificent, positiva & actualis requiritur. Hæc in devotione cum externa, tum interna consistit, variisque virtutum, ac præprimis Fidei, Spei, & Caritatis actibus perficitur. Hanc libri pii, sacra meditatio, ac frequens de divinis sermonizatio docent.

SECTIO II.

DE

BAPTISMO ET CONFIRMATIONE.

CAPUT I.

Baptismi notio, materia, forma, minister.

Baptismus juxta Catechismum Romanum est regenerationis Sacramentum per aquam in verbo. Huic ea, quam sanctus Thomas tradit, definitio consentit, quæ Baptismum describit, quod sit exterior corporis ablutio sub præscripta verborum forma. Tria igitur præter communitia, de quibus supra (pag. 384.), adhuc specialia

B b 4

cialia

cialia ad Baptismi valorem requiruntur, videlicet aqua, ablutio, & quam Christus præcipit verborum forma.

Aqua non qualiscumque, sed vera ac elementaris apta Baptismi materia existit; hanc enim Christus, cum Baptismum instituit præcipuit, & posthac adhiberi præcepit inquit: *Nisi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu Sancto, non potest introire in Regnum Dei* (Joan. 3). Hanc perpetua, ac constans in Ecclesia præcipitur, retinuit, semperque retinendam contra hæreticos Concilia sanxerunt. Extra necessitatis casum aqua benedicta, qualis in baptisterii fonte habetur, unice est assumenda: dum necessitas superest qualibet etiam turbida, pulverulenta, sulphurea, calida &c. imo & dubia, uti lixivium, &c. in defectu alterius saltem sub condicione est affundenda, ut quantum fieri potest, & tantis consulatur salutis.

Baptismalis ablutio triplici modo, fieri in Ecclesia consuevit. Apostoli totali corporis immersione Baptismum conferebant, ut nequitur *per Baptismum Christo consepulti in mortu*, ceu nova creatura cum illo ex aquis emergere (Rom. 6.). Quinque millia hominum, quæ una die baptizasse Apostoli leguntur, sola immersione, aut aquæ aspersione baptizatos fuisse credere fas est. Clinicos seu agrotos in lecto sola infusione ablutos fuisse ex historia patet. Immerisionis ritus usque ad sæculum decimum tertium communior fuit, huncque ut ratione adhuc sanctus Thomas commendavit (3. part. Quæst. 66. art. 2. ad 2. ad 3. ad 4. ad 5. ad 6. ad 7. ad 8. ad 9. ad 10. ad 11. ad 12. ad 13. ad 14. ad 15. ad 16. ad 17. ad 18. ad 19. ad 20. ad 21. ad 22. ad 23. ad 24. ad 25. ad 26. ad 27. ad 28. ad 29. ad 30. ad 31. ad 32. ad 33. ad 34. ad 35. ad 36. ad 37. ad 38. ad 39. ad 40. ad 41. ad 42. ad 43. ad 44. ad 45. ad 46. ad 47. ad 48. ad 49. ad 50. ad 51. ad 52. ad 53. ad 54. ad 55. ad 56. ad 57. ad 58. ad 59. ad 60. ad 61. ad 62. ad 63. ad 64. ad 65. ad 66. ad 67. ad 68. ad 69. ad 70. ad 71. ad 72. ad 73. ad 74. ad 75. ad 76. ad 77. ad 78. ad 79. ad 80. ad 81. ad 82. ad 83. ad 84. ad 85. ad 86. ad 87. ad 88. ad 89. ad 90. ad 91. ad 92. ad 93. ad 94. ad 95. ad 96. ad 97. ad 98. ad 99. ad 100. ad 101. ad 102. ad 103. ad 104. ad 105. ad 106. ad 107. ad 108. ad 109. ad 110. ad 111. ad 112. ad 113. ad 114. ad 115. ad 116. ad 117. ad 118. ad 119. ad 120. ad 121. ad 122. ad 123. ad 124. ad 125. ad 126. ad 127. ad 128. ad 129. ad 130. ad 131. ad 132. ad 133. ad 134. ad 135. ad 136. ad 137. ad 138. ad 139. ad 140. ad 141. ad 142. ad 143. ad 144. ad 145. ad 146. ad 147. ad 148. ad 149. ad 150. ad 151. ad 152. ad 153. ad 154. ad 155. ad 156. ad 157. ad 158. ad 159. ad 160. ad 161. ad 162. ad 163. ad 164. ad 165. ad 166. ad 167. ad 168. ad 169. ad 170. ad 171. ad 172. ad 173. ad 174. ad 175. ad 176. ad 177. ad 178. ad 179. ad 180. ad 181. ad 182. ad 183. ad 184. ad 185. ad 186. ad 187. ad 188. ad 189. ad 190. ad 191. ad 192. ad 193. ad 194. ad 195. ad 196. ad 197. ad 198. ad 199. ad 200. ad 201. ad 202. ad 203. ad 204. ad 205. ad 206. ad 207. ad 208. ad 209. ad 210. ad 211. ad 212. ad 213. ad 214. ad 215. ad 216. ad 217. ad 218. ad 219. ad 220. ad 221. ad 222. ad 223. ad 224. ad 225. ad 226. ad 227. ad 228. ad 229. ad 230. ad 231. ad 232. ad 233. ad 234. ad 235. ad 236. ad 237. ad 238. ad 239. ad 240. ad 241. ad 242. ad 243. ad 244. ad 245. ad 246. ad 247. ad 248. ad 249. ad 250. ad 251. ad 252. ad 253. ad 254. ad 255. ad 256. ad 257. ad 258. ad 259. ad 260. ad 261. ad 262. ad 263. ad 264. ad 265. ad 266. ad 267. ad 268. ad 269. ad 270. ad 271. ad 272. ad 273. ad 274. ad 275. ad 276. ad 277. ad 278. ad 279. ad 280. ad 281. ad 282. ad 283. ad 284. ad 285. ad 286. ad 287. ad 288. ad 289. ad 290. ad 291. ad 292. ad 293. ad 294. ad 295. ad 296. ad 297. ad 298. ad 299. ad 300. ad 301. ad 302. ad 303. ad 304. ad 305. ad 306. ad 307. ad 308. ad 309. ad 310. ad 311. ad 312. ad 313. ad 314. ad 315. ad 316. ad 317. ad 318. ad 319. ad 320. ad 321. ad 322. ad 323. ad 324. ad 325. ad 326. ad 327. ad 328. ad 329. ad 330. ad 331. ad 332. ad 333. ad 334. ad 335. ad 336. ad 337. ad 338. ad 339. ad 340. ad 341. ad 342. ad 343. ad 344. ad 345. ad 346. ad 347. ad 348. ad 349. ad 350. ad 351. ad 352. ad 353. ad 354. ad 355. ad 356. ad 357. ad 358. ad 359. ad 360. ad 361. ad 362. ad 363. ad 364. ad 365. ad 366. ad 367. ad 368. ad 369. ad 370. ad 371. ad 372. ad 373. ad 374. ad 375. ad 376. ad 377. ad 378. ad 379. ad 380. ad 381. ad 382. ad 383. ad 384. ad 385. ad 386. ad 387. ad 388. ad 389. ad 390. ad 391. ad 392. ad 393. ad 394. ad 395. ad 396. ad 397. ad 398. ad 399. ad 400. ad 401. ad 402. ad 403. ad 404. ad 405. ad 406. ad 407. ad 408. ad 409. ad 410. ad 411. ad 412. ad 413. ad 414. ad 415. ad 416. ad 417. ad 418. ad 419. ad 420. ad 421. ad 422. ad 423. ad 424. ad 425. ad 426. ad 427. ad 428. ad 429. ad 430. ad 431. ad 432. ad 433. ad 434. ad 435. ad 436. ad 437. ad 438. ad 439. ad 440. ad 441. ad 442. ad 443. ad 444. ad 445. ad 446. ad 447. ad 448. ad 449. ad 450. ad 451. ad 452. ad 453. ad 454. ad 455. ad 456. ad 457. ad 458. ad 459. ad 460. ad 461. ad 462. ad 463. ad 464. ad 465. ad 466. ad 467. ad 468. ad 469. ad 470. ad 471. ad 472. ad 473. ad 474. ad 475. ad 476. ad 477. ad 478. ad 479. ad 480. ad 481. ad 482. ad 483. ad 484. ad 485. ad 486. ad 487. ad 488. ad 489. ad 490. ad 491. ad 492. ad 493. ad 494. ad 495. ad 496. ad 497. ad 498. ad 499. ad 500. ad 501. ad 502. ad 503. ad 504. ad 505. ad 506. ad 507. ad 508. ad 509. ad 510. ad 511. ad 512. ad 513. ad 514. ad 515. ad 516. ad 517. ad 518. ad 519. ad 520. ad 521. ad 522. ad 523. ad 524. ad 525. ad 526. ad 527. ad 528. ad 529. ad 530. ad 531. ad 532. ad 533. ad 534. ad 535. ad 536. ad 537. ad 538. ad 539. ad 540. ad 541. ad 542. ad 543. ad 544. ad 545. ad 546. ad 547. ad 548. ad 549. ad 550. ad 551. ad 552. ad 553. ad 554. ad 555. ad 556. ad 557. ad 558. ad 559. ad 560. ad 561. ad 562. ad 563. ad 564. ad 565. ad 566. ad 567. ad 568. ad 569. ad 570. ad 571. ad 572. ad 573. ad 574. ad 575. ad 576. ad 577. ad 578. ad 579. ad 580. ad 581. ad 582. ad 583. ad 584. ad 585. ad 586. ad 587. ad 588. ad 589. ad 590. ad 591. ad 592. ad 593. ad 594. ad 595. ad 596. ad 597. ad 598. ad 599. ad 600. ad 601. ad 602. ad 603. ad 604. ad 605. ad 606. ad 607. ad 608. ad 609. ad 610. ad 611. ad 612. ad 613. ad 614. ad 615. ad 616. ad 617. ad 618. ad 619. ad 620. ad 621. ad 622. ad 623. ad 624. ad 625. ad 626. ad 627. ad 628. ad 629. ad 630. ad 631. ad 632. ad 633. ad 634. ad 635. ad 636. ad 637. ad 638. ad 639. ad 640. ad 641. ad 642. ad 643. ad 644. ad 645. ad 646. ad 647. ad 648. ad 649. ad 650. ad 651. ad 652. ad 653. ad 654. ad 655. ad 656. ad 657. ad 658. ad 659. ad 660. ad 661. ad 662. ad 663. ad 664. ad 665. ad 666. ad 667. ad 668. ad 669. ad 670. ad 671. ad 672. ad 673. ad 674. ad 675. ad 676. ad 677. ad 678. ad 679. ad 680. ad 681. ad 682. ad 683. ad 684. ad 685. ad 686. ad 687. ad 688. ad 689. ad 690. ad 691. ad 692. ad 693. ad 694. ad 695. ad 696. ad 697. ad 698. ad 699. ad 700. ad 701. ad 702. ad 703. ad 704. ad 705. ad 706. ad 707. ad 708. ad 709. ad 710. ad 711. ad 712. ad 713. ad 714. ad 715. ad 716. ad 717. ad 718. ad 719. ad 720. ad 721. ad 722. ad 723. ad 724. ad 725. ad 726. ad 727. ad 728. ad 729. ad 730. ad 731. ad 732. ad 733. ad 734. ad 735. ad 736. ad 737. ad 738. ad 739. ad 740. ad 741. ad 742. ad 743. ad 744. ad 745. ad 746. ad 747. ad 748. ad 749. ad 750. ad 751. ad 752. ad 753. ad 754. ad 755. ad 756. ad 757. ad 758. ad 759. ad 760. ad 761. ad 762. ad 763. ad 764. ad 765. ad 766. ad 767. ad 768. ad 769. ad 770. ad 771. ad 772. ad 773. ad 774. ad 775. ad 776. ad 777. ad 778. ad 779. ad 780. ad 781. ad 782. ad 783. ad 784. ad 785. ad 786. ad 787. ad 788. ad 789. ad 790. ad 791. ad 792. ad 793. ad 794. ad 795. ad 796. ad 797. ad 798. ad 799. ad 800. ad 801. ad 802. ad 803. ad 804. ad 805. ad 806. ad 807. ad 808. ad 809. ad 810. ad 811. ad 812. ad 813. ad 814. ad 815. ad 816. ad 817. ad 818. ad 819. ad 820. ad 821. ad 822. ad 823. ad 824. ad 825. ad 826. ad 827. ad 828. ad 829. ad 830. ad 831. ad 832. ad 833. ad 834. ad 835. ad 836. ad 837. ad 838. ad 839. ad 840. ad 841. ad 842. ad 843. ad 844. ad 845. ad 846. ad 847. ad 848. ad 849. ad 850. ad 851. ad 852. ad 853. ad 854. ad 855. ad 856. ad 857. ad 858. ad 859. ad 860. ad 861. ad 862. ad 863. ad 864. ad 865. ad 866. ad 867. ad 868. ad 869. ad 870. ad 871. ad 872. ad 873. ad 874. ad 875. ad 876. ad 877. ad 878. ad 879. ad 880. ad 881. ad 882. ad 883. ad 884. ad 885. ad 886. ad 887. ad 888. ad 889. ad 890. ad 891. ad 892. ad 893. ad 894. ad 895. ad 896. ad 897. ad 898. ad 899. ad 900. ad 901. ad 902. ad 903. ad 904. ad 905. ad 906. ad 907. ad 908. ad 909. ad 910. ad 911. ad 912. ad 913. ad 914. ad 915. ad 916. ad 917. ad 918. ad 919. ad 920. ad 921. ad 922. ad 923. ad 924. ad 925. ad 926. ad 927. ad 928. ad 929. ad 930. ad 931. ad 932. ad 933. ad 934. ad 935. ad 936. ad 937. ad 938. ad 939. ad 940. ad 941. ad 942. ad 943. ad 944. ad 945. ad 946. ad 947. ad 948. ad 949. ad 950. ad 951. ad 952. ad 953. ad 954. ad 955. ad 956. ad 957. ad 958. ad 959. ad 960. ad 961. ad 962. ad 963. ad 964. ad 965. ad 966. ad 967. ad 968. ad 969. ad 970. ad 971. ad 972. ad 973. ad 974. ad 975. ad 976. ad 977. ad 978. ad 979. ad 980. ad 981. ad 982. ad 983. ad 984. ad 985. ad 986. ad 987. ad 988. ad 989. ad 990. ad 991. ad 992. ad 993. ad 994. ad 995. ad 996. ad 997. ad 998. ad 999. ad 1000. ad 1001. ad 1002. ad 1003. ad 1004. ad 1005. ad 1006. ad 1007. ad 1008. ad 1009. ad 1010. ad 1011. ad 1012. ad 1013. ad 1014. ad 1015. ad 1016. ad 1017. ad 1018. ad 1019. ad 1020. ad 1021. ad 1022. ad 1023. ad 1024. ad 1025. ad 1026. ad 1027. ad 1028. ad 1029. ad 1030. ad 1031. ad 1032. ad 1033. ad 1034. ad 1035. ad 1036. ad 1037. ad 1038. ad 1039. ad 1040. ad 1041. ad 1042. ad 1043. ad 1044. ad 1045. ad 1046. ad 1047. ad 1048. ad 1049. ad 1050. ad 1051. ad 1052. ad 1053. ad 1054. ad 1055. ad 1056. ad 1057. ad 1058. ad 1059. ad 1060. ad 1061. ad 1062. ad 1063. ad 1064. ad 1065. ad 1066. ad 1067. ad 1068. ad 1069. ad 1070. ad 1071. ad 1072. ad 1073. ad 1074. ad 1075. ad 1076. ad 1077. ad 1078. ad 1079. ad 1080. ad 1081. ad 1082. ad 1083. ad 1084. ad 1085. ad 1086. ad 1087. ad 1088. ad 1089. ad 1090. ad 1091. ad 1092. ad 1093. ad 1094. ad 1095. ad 1096. ad 1097. ad 1098. ad 1099. ad 1100. ad 1101. ad 1102. ad 1103. ad 1104. ad 1105. ad 1106. ad 1107. ad 1108. ad 1109. ad 1110. ad 1111. ad 1112. ad 1113. ad 1114. ad 1115. ad 1116. ad 1117. ad 1118. ad 1119. ad 1120. ad 1121. ad 1122. ad 1123. ad 1124. ad 1125. ad 1126. ad 1127. ad 1128. ad 1129. ad 1130. ad 1131. ad 1132. ad 1133. ad 1134. ad 1135. ad 1136. ad 1137. ad 1138. ad 1139. ad 1140. ad 1141. ad 1142. ad 1143. ad 1144. ad 1145. ad 1146. ad 1147. ad 1148. ad 1149. ad 1150. ad 1151. ad 1152. ad 1153. ad 1154. ad 1155. ad 1156. ad 1157. ad 1158. ad 1159. ad 1160. ad 1161. ad 1162. ad 1163. ad 1164. ad 1165. ad 1166. ad 1167. ad 1168. ad 1169. ad 1170. ad 1171. ad 1172. ad 1173. ad 1174. ad 1175. ad 1176. ad 1177. ad 1178. ad 1179. ad 1180. ad 1181. ad 1182. ad 1183. ad 1184. ad 1185. ad 1186. ad 1187. ad 1188. ad 1189. ad 1190. ad 1191. ad 1192. ad 1193. ad 1194. ad 1195. ad 1196. ad 1197. ad 1198. ad 1199. ad 1200. ad 1201. ad 1202. ad 1203. ad 1204. ad 1205. ad 1206. ad 1207. ad 1208. ad 1209. ad 1210. ad 1211. ad 1212. ad 1213. ad 1214. ad 1215. ad 1216. ad 1217. ad 1218. ad 1219. ad 1220. ad 1221. ad 1222. ad 1223. ad 1224. ad 1225. ad 1226. ad 1227. ad 1228. ad 1229. ad 1230. ad 1231. ad 1232. ad 1233. ad 1234. ad 1235. ad 1236. ad 1237. ad 1238. ad 1239. ad 1240. ad 1241. ad 1242. ad 1243. ad 1244. ad 1245. ad 1246. ad 1247. ad 1248. ad 1249. ad 1250. ad 1251. ad 1252. ad 1253. ad 1254. ad 1255. ad 1256. ad 1257. ad 1258. ad 1259. ad 1260. ad 1261. ad 1262. ad 1263. ad 1264. ad 1265. ad 1266. ad 1267. ad 1268. ad 1269. ad 1270. ad 1271. ad 1272. ad 1273. ad 1274. ad 1275. ad 1276. ad 1277. ad 1278. ad 1279. ad 1280. ad 1281. ad 1282. ad 1283. ad 1284. ad 1285. ad 1286. ad 1287. ad 1288. ad 1289. ad 1290. ad 1291. ad 1292. ad 1293. ad 1294. ad 1295. ad 1296. ad 1297. ad 1298. ad 1299. ad 1300. ad 1301. ad 1302. ad 1303. ad 1304. ad 1305. ad 1306. ad 1307. ad 1308. ad 1309. ad 1310. ad 1311. ad 1312. ad 1313. ad 1314. ad 1315. ad 1316. ad 1317. ad 1318. ad 1319. ad 1320. ad 1321. ad 1322. ad 1323. ad 1324. ad 1325. ad 1326. ad 1327. ad 1328. ad 1329. ad 1330. ad 1331. ad 1332. ad 1333. ad 1334. ad 1335. ad 1336. ad 1337. ad 1338. ad 1339. ad 1340. ad 1341. ad 1342. ad 1343. ad 1344. ad 1345. ad 1346. ad 1347. ad 1348. ad 1349. ad 1350. ad 1351. ad 1352. ad 1353. ad 1354. ad 1355. ad 1356. ad 1357. ad 1358. ad 1359. ad 1360. ad 1361. ad 1362. ad 1363. ad 1364. ad 1365. ad 1366. ad 1367. ad 1368. ad 1369. ad 1370. ad 1371. ad 1372. ad 1373. ad 1374. ad 1375. ad 1376. ad 1377. ad 1378. ad 1379. ad 1380. ad 1381. ad 1382. ad 1383. ad 1384. ad 1385. ad 1386. ad 1387. ad 1388. ad 1389. ad 1390. ad 1391. ad 1392. ad 1393. ad 1394. ad 1395. ad 1396. ad 1397. ad 1398. ad 1399. ad 1400. ad 1401. ad 1402. ad 1403. ad 1404. ad 1405. ad 1406. ad 1407. ad 1408. ad 1409. ad 1410. ad 1411. ad 1412. ad 1413. ad 1414. ad 1415. ad 1416. ad 1417. ad 1418. ad 1419. ad 1420. ad 1421. ad 1422. ad 1423. ad 1424. ad 1425. ad 1426. ad 1427. ad 1428. ad 1429. ad 1430. ad 1431. ad 1432. ad 1433. ad 1434. ad 1435. ad 1436. ad 1437. ad 1438. ad 1439. ad 1440. ad 1441. ad 1442. ad 1443. ad 1444. ad 1445. ad 1446. ad 1447. ad 1448. ad 1449. ad 1450. ad 1451. ad 1452. ad 1453. ad 1454. ad 1455. ad 1456. ad 1457. ad 1458. ad 1459. ad 1460. ad 1461. ad 1462. ad 1463. ad 1464. ad 1465. ad 1466. ad 1467. ad 1468. ad 1469. ad 1470. ad 1471. ad 1472. ad 1473. ad 1474. ad 1475. ad 1476. ad 1477. ad 1478. ad 1479. ad 1480. ad 1481. ad 1482. ad 1483. ad 1484. ad 1485. ad 1486. ad 1487. ad 1488. ad 1489. ad 1490. ad 1491. ad 1492. ad 1493. ad 1494. ad 1495. ad 1496. ad 1497. ad 1498. ad 1499. ad 1500. ad 1501. ad 1502. ad 1503. ad 1504. ad 1505. ad 1506. ad 1507. ad 1508. ad 1509. ad 1510. ad 1511. ad 1512. ad 1513. ad 1514. ad 1515. ad 1516. ad 1517. ad 1518. ad 1519. ad 1520. ad 1521. ad 1522. ad 1523. ad 1524. ad 1525. ad 1526. ad 1527. ad 1528. ad 1529. ad 1530. ad 1531. ad 1532. ad 1533. ad 1534. ad 1535. ad 1536. ad 1537. ad 1538. ad 1539. ad 1540. ad 1541. ad 1542. ad 1543. ad 1544. ad 1545. ad 1546. ad 1547. ad 1548. ad 1549. ad 1550. ad 1551. ad 1552. ad 1553. ad 1554. ad 1555. ad 1556. ad 1557. ad 1558. ad 1559. ad 1560. ad 1561. ad 1562. ad 1563. ad 1564. ad 1565. ad 1566. ad 1567. ad 1568. ad 1569. ad 1570. ad 1571. ad 1572. ad 1573. ad 1574. ad 1575. ad 1576. ad 1577. ad 1578. ad 1579. ad 1580. ad 1581. ad 1582. ad 1583. ad 1584. ad 1585. ad 1586. ad 1587. ad 1588. ad 1589. ad 1590. ad 1591. ad 1592. ad 1593. ad 1594. ad 1595. ad 1596. ad 1597. ad 1598. ad 1599. ad 1600. ad 1601. ad 1602. ad 1603. ad 1604. ad 1605. ad 1606. ad 1607. ad 1608. ad 1609. ad 1610. ad 1611. ad 1612. ad 1613. ad 1614. ad 1615. ad 1616. ad 1617. ad 1618. ad 1619. ad 1620. ad 1621. ad 1622. ad 1623. ad 1624. ad 1625. ad 1626. ad 1627. ad 1628. ad 1629. ad 1630. ad 1631. ad 1632. ad 1633. ad 1634. ad 1635. ad 1636. ad 1637. ad 1638. ad 1639. ad 1640. ad 1641. ad 1642. ad 1643. ad 1644. ad 1645. ad 1646. ad 1647. ad 1648. ad 1649. ad 1650. ad 1651. ad 1652. ad 1653. ad 1654. ad 1655. ad 1656. ad 1657. ad 1658. ad 1659. ad 1660. ad 1661. ad 1662. ad 1663. ad 1664. ad 1665. ad 1666. ad 1667. ad 1668. ad 1669. ad 1670. ad 1671. ad 1672. ad 1673. ad 1674. ad 1675. ad 1676. ad 1677. ad 1678. ad 1679. ad 1680. ad 1681. ad 1682. ad 1683. ad 1684. ad 1685. ad 1686. ad 1687. ad 1688. ad 1689. ad 1690. ad 1691. ad 1692. ad 1693. ad 1694. ad 1695. ad 1696. ad 1697. ad 1698. ad 1699. ad 1700. ad 1701. ad 1702. ad 1703. ad 1704. ad 1705. ad 1706. ad 1707. ad 1708. ad 1709. ad 1710. ad 1711. ad 1712. ad 1713. ad 1714. ad 1715. ad 1716. ad 1717. ad 1718. ad 1719. ad 1720. ad 1721. ad 1722. ad 1723. ad 1724. ad 1725. ad 1726. ad 1727. ad 1728. ad 1729. ad 1730. ad 1731. ad 1732. ad 1733. ad 1734. ad 1735. ad 1736. ad 1737. ad 1738. ad 1739. ad 1740. ad 1741. ad 1742. ad 1743. ad 1744. ad 1745. ad 1746. ad 1747. ad 1748. ad 1749. ad 1750. ad 1751. ad 1752. ad 1753. ad 1754. ad 1755. ad 1756. ad 1757. ad 1758. ad 1759. ad 1760. ad 1761. ad 1762. ad 1763. ad 1764. ad 1765. ad 1766. ad 1767. ad 1768. ad 1769. ad 1770. ad 1771. ad 1772. ad 1773. ad 1774. ad 1775. ad 1776. ad 1777. ad 1778. ad 1779. ad 1780. ad 1781. ad 1782. ad 1783. ad 1784. ad 1785. ad 1786. ad 1787. ad 1788. ad 1789. ad 1790. ad 1791. ad 1792. ad 1793. ad 1794. ad 1795. ad 1796. ad 1797. ad 1798. ad 1799. ad 1800. ad 1801. ad 1802. ad 1803. ad 1804. ad 1805. ad 1806. ad 1807. ad 1808. ad 1809. ad 1810. ad 1811. ad 1812. ad 1813. ad 1814. ad 1815. ad 1816. ad 1817. ad 1818. ad 1819. ad 1820. ad 1821. ad 1822. ad 1823. ad 1824. ad 1825. ad 1826. ad 1827. ad 1828. ad 1829. ad 1830. ad 1831. ad 1832. ad 1833. ad 1834. ad 1835. ad 1836. ad 1837. ad 1838. ad 1839. ad 1840. ad 184

Quæst. 66. art. 7.). Jam una, jamque trina sebar immersio; hodie plerisque in latinis Ecclesiis, illa abrogata, trina infusio in Ritualibus præscribitur, quibus se accomodare Clerici dicecesani tenentur.

Quanam corporis pars Baptismi aqua sit abluenda non omnes conveniunt. Capitis ablutionem sufficere omnes fatentur: de pectore multi idem affirmant, de reliquis partibus diversi diversa proferunt. Quia (ait sanctus Thomas 3. Part. Q. 68. art. 11.) *tamen in nulla exteriorum partium integritas vitæ ita consistit, sicut in capite, videtur quibusdam, quod propter dubium quacumque alia parte corporis abluta puer post perfectam nativitatem sit baptizandus sub hac forma: Si non es baptizatus, ego te &c.* Hocque tamquam rutilius, ut in praxi observent, suæ Diceceseos Parochis sanctus Carolus Borromæus inunxit, quem passim plures alii sunt secuti.

Baptismi forma hisce concipitur verbis: *Ego te baptizo in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti.* Hanc namque ipse Baptismatis Auctor Christus præscripsit, dum suos ad prædicandum, & baptizandum discipulos misit (Matth. 28.), eamque necessario retinendam esse perperua traditio docet. Expressa, ac distincta trium in una divina natura Personarum mentio adeo hic necessaria est, ut ea ommissa, vel confusaneæ facta irritus baptismus fieret. Naturæ unitas per *in Nomine*, Personarum distinctio copulativa *Patris & Filii & Spiritus sancti* professione exprimitur. Si quis ex ruditate, mente tamen catholica prætermisso & for-

mam proferret: *Ego baptizo te in nomine Patris, Filii, Spiritus sancti*, probabilius valde baptizaret, quamvis propter quorundam Theologorum contrariam opinionem conditionate baptismi repetitioni foret locus. Qui puerum aqua perfundens solummodo diceret: *In nomine Patris &c.* omissis iis, quæ præcedunt, *Ego te baptizo*; Sacramentum non conficeretur, quia illa verba sola generalia nimis sunt, et sacramentalem actionem sufficienter significarent (a). Non tamen eadem omnium, quæ præcedunt, verborum est necessitas. Pronomen *Ego* absque substantiali formæ corruptione omittitur, secus vero pronomen *te*. Quod quis verbo activo in passivum transmutato diceret: *Baptizaris a me in nomine &c.* non baptizaret; quia ista forma parum aut nihil illa differret Græcorum. Formam sic prolatam *Ego te baptizo in nomine Patris, ego te baptizo in nomine Filii, ego te baptizo in nomine Spiritus sancti*, quidam Doctores, quibus hæc terminum interpolata videtur, invalidam, aut ambiguum; alii validam ac certo ratam censent. Hisque Stephani II. assistit auctoritas, qui legitimum sub hac forma: *In nomine Patris mergo, in nomine Filii mergo &c.* collatum, absolute validum, ac ratum habuit.

Ministerium Baptismi minus solemne queritur, ubi ber homo, etiam Judæus, & Gentilis, man-

(a) Alexander VIII. anno 1690. istam reprobatam Thesin: *Valuit aliquando Baptismus sub hac forma collatus: In nomine Patris &c. praterquam illis, Ego te baptizo.* Num. 27.

& feminae, si necessitas instet, subire possunt. Si obstetrix adsit, huic prae rudi viro baptizandi munus est committendum; quia haec praesentis circa substantialem Baptismi ritum instructa esse oportet. Quapropter (monet Rituale Romanum) curare debet Parochus, ut fideles, praesertim obstetrices rectum baptizandi ritum probe teneant, & servent. Extra necessitatis casum Baptismatis administrandi potestas de jure Parochis competit, qui tamen alteri cuicumque Presbytero munus hoc committere possuat, non tamen adeo facile debent, nisi de ejusmodi Sacerdotis scientia, & probitate aliunde sint certi. Ubi Parocho, legitime impedito, Sacerdos alius deficiat, praesenti Diacono solemnis Baptismi ritus erit committendus, quem hic superpelliceo & stola transversa indutus conferre vi suae ordinationis potest. Quodsi Parocho legitime non impedito, aut praesente Presbytero aut absque commissione Baptismum solemnem Diaconus administraret, graviter delinqueret, fieretque irregularis, quia actum exerceret ordinis, quem non habet; cum non arbitrariam & ordinariam, sed extraordinariam baptizandi potestatem ordinatus acceperit. Unde Hormisda Papa decrevit: Si quis baptizaverit, aut aliquod divinum officium exercuerit non ordinatus, propter temeritatem ab Ecclesia, & numquam ordinetur (Cap. *Si quis de Cler. non ord.*). Alia, circa Baptismi ritum observanda Ritualia sat, superque explicant, quae proin legere, ac ne per oblivionem aliquid negligatur, saepius relegere Parochi debent.

CAPUT

CAPUT II.

Baptismi Necessitas, Subjectum, & Patrimi.

Baptismi necessitatem Christus docuit, cum Nicodemum dixit: *Nisi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu sancto, non potest intrare in regnum Dei (Joan. 3.)*. Universalis hæc lex, omnesque concernit. Non est aliud quoddam in novi Testamenti libris infantibus remedium legitur, utut adultis Baptismi aquæ deest occasio, Baptismo sanguinis (qui in perfecta contritione, ac animæ quævis Dei præcepta adimplenda præparata consistit); aut Baptismo sanguinis (qui mortis ex Dei dilectione perpesso perficitur) salutem æternam consequi possunt; qui enim dixit: *Nisi quis renatus fuerit &c.*; etiam dixit: *Si quis diligit me diligenter a Patre, & Si impierit non erit penitentiam ab omnibus peccatis suis, qui operatus est . . . omnium iniquitatum ejus, qui operatus est, non recordabor (Isa. 28.)*. Hæc qui jussit: *Baptizate omnes &c.* etiam docuit: *Qui me confessus fuerit coram hominibus, confitebor & ego eum coram Patre meo (Matth. 10.)* &: *Qui perdiderit animam suam propter me, invenient eam (Matth. 16.)*. Hinc est quod tria a Doctoribus Baptismata distinguuntur, videlicet *Fluminis, Fluminis, & Sanguinis*. Hoc primum tantum Sacramenti rationem habet, secundum & tertium illius vicem suppleunt, aquæ gratiæ effectum inducunt.

Non igitur diu differri, sed quam primum commode fieri potest; parvulis conferri Baptismus debet, ne inopinata morte rapti aliorum ignavia a cœlesti hæreditate excidant. Utque hanc debitam suis parvulis curam parentes impendant, Parochi invigilare, eosque sæpius suæ obligationis admonere in concionibus tenentur (a).

Antequam infans Baptismi lavacro renascatur, natus sit oportet. *Non video* (inquit sanctus Augustinus *Epist. 57. nunc. 157. ad Dardanium*), *quomodo ædificentur homines in domum Dei ad habendum in se inhabitantem Deum, nisi cum fuerint renati, quod non possunt esse, antequam nati.* Et infra quorundam responsionem confutans ait: *Si igitur homo regenerari per gratiam Spiritus in utero potest, quoniam restat illi adhuc nasci; renascitur ergo antequam nascitur, quod fieri nullo modo potest.* Idem sanctus Thomas docet, aitque: *Corpus infantis antequam nascatur ex utero, non potest aliquo modo abluï aqua; nisi forte dicatur, quod ablutio baptismalis, qua corpus matris lavatur, ad filium in ventre existentem perveniat, sed hoc esse non potest,*

(a) Parochus si matris æque ac neonati infantis instare mortem advertat, matre breviter ad eliciendam contritionem admonita, baptizare parvulum debet. Quodsi obstetrix, vel alia, quæ essentialem Baptismi ritum callet, persona adfit, huic pueri Baptismum committere, ipse vero matrem consententem audire, ac vere dolentem absolovere tenetur; hacque methodo utriusque ovi-
culæ salutem promovabit optimus Pastor.

potest, tum quia anima pueri, ad cuius *formam* ordinatur Baptismus distincta est ab anima matris; tum quia corpus pueri animati iam formatum, & per consequens a corpore matris distinctum; & ideo Baptismus, quo mater baptizatur non redundat in prolem in utero matris existentem (3. Part. Q. 68. art. 11.) (a). Non tamen perfecta, ac totalis semper natura requiritur. Si mater in partu laboret, & infantis caput emineat, absolute baptizari debet, si pes, vel manus, saltem sub conditione ablutio est facienda, ut quantum fieri potest innocenti provideatur. Ita Rituale romanum præscribit, & praxis observat (b).

Quemadmodum natus, ita & vivus Baptismus tempore infans esse debet, nec cadaveris ablutio animæ quidquam prodest quia sicut spiritalis natiuitas corporalem, ita vita supernaturalis

(a) Baptismum prægnanti matri collatum filio nihil prodesse Doctores omnes tenent; alii tamen adhuc in utero matris reclusum quorundam instrumentorum adminiculo baptismali aqua rite valide posse multi insignes Auctores, præsertim recentiores, tenent. Horumque auctoritas in casu tem commodi affert, ut in casu necessitate (pro quo sicut materia probabilis aut dubia, & subjectum dubium sufficit) infans in utero materno licite sub conditione possit baptizari. Id quod vel ipsi sententiæ contrariæ Patrum mittunt.

(b) Eo in casu, quo infans absque Baptismo mortuus, vel certo moriturus, non improbandam, sed summe commendandam esse devotio

naturalem supponit. Hinc ubi dubia vitæ signa
 notantur, conditionate solum Baptisma est con-
 ferendum (a). Quodsi vitæ signa sint certa,
 solumque de rationali vita & anima, prout in
 monstris affolet, dubium oriatur, istæ servandæ
 sunt regulæ. 1. Si monstrum ab humana figu-
 ra

nem parentum, fervidis orationibus, ac piis
 operibus Deum interpellantium. ut infantem vel
 ad Baptismum perducatur, vel extrasacramentali-
 ter sufficet, P. Amort (Theol. Mor. Tom. 2.
 Tr. 9. §. 3. ad Q. 14.) docet, hancque suam
 opinionem tum paritativa veteris legis inductio-
 ne, tum S. Bonaventuræ, Gersonii, Serræ alio-
 rumque Doctorum auctoritate munit. Vide si
 lubet.

(a) Abusum illum, quo infantuli in utero materno
 suffocati, vel post partum statim absque Baptismo
 mortui, ad Taumatargas imagines deferuntur,
 ibique subrubeum præferentes colorem, oculi
 alterutrius motum, aut per naves halitum mit-
 tentes baptizantur, Lingonenses Synodi annis
 1452, & 1455. tamquam superstitiosum ac per-
 niciosum reprobarunt. Sacra quoque Congrega-
 tio S. Officii Romæ iteratis responsis istam pra-
 xim abolendam esse censuit, sic enim anno 1729
 d. 27. Aprilis ad Em. Card. de Schönborn re-
 scripsit: *Impedire curet abusum Baptismatis in-
 fantium mortuorum, & vita naturali, aut mira-
 culosa carentium, cum, ut vivi censeantur, requira-
 tur, ut dent signa certa & indubitata certitudina-
 liter reviviscentiam denotantia.* P. Amort hoc
 Rescriptum de infantibus certo ac indubitato
 mortuis intelligendum esse putat, illos vero par-
 vulos, de quorum morte per signa indubitata
 non constat, si unde unde signa latentis adhuc
 vitæ appareant, sub conditione hæc: *Si adhuc
 vivis.*

ra in partibus minus principalibus deficiat, absolute est baptizandum. 2. Si in parte principali; uti capite vel pectore ab humana forma defleat, baptizari sub conditione debet, *homo, ego &c.* 3. Si majore ex parte degeneret, ita, ut nec caput, nec pectus humanam habeat, nec quidquam humani suis in actibus præferat, subjectum Baptismi capax non est. 4. Si constet de monstro, quod homo sit, solumque sitne unus vel plures, dubitetur, an sub duplici capite sit unum pectus, unum caput absolute, alteri conditionate Baptismus est habendus. Si vero sub uno capite duo sint pectora, juxta multos, unum absolute, alterum conditionate est baptizandum; si desuper duo capita, duoque pectora & alia duplicia

vivis, ego te &c. baptizari posse existimat. Perro ejusmodi infantulorum ad imagines Tamarugas deportatio merito improbat. 1. Quia sæpe *superstitiosa* ex parte parentum aut aliorum, qui varia vana admiscunt, quibus parvuli salutem infallibiliter obtinendam credunt. 2. Quia admodum *perniciosa* infantibus; hi enim non semper, prout vulgo apparent, sunt mortui, sed quemadmodum alii in aere, vel suffocati, nulla exterius vitæ signa produnt, ab hac tamen prodituri, si statim ea, quæ ars medica, præsertim hodierna, celebrat, remedia applicarentur. Hinc dum infantuli angustis stulis inclusi ad locum valde distantem deferuntur, frigori &c. exponuntur, eorum utcumque superstes vita non potest non deficere, si vitæ loco tristis eisdem procuratur mors; superveniens Baptismus illis quidquam proderit. Vid, *Amort loc. cit. Quæst. XI. & XII.*

creti hominis signa cernantur, utrique absolute & distincte applicari Baptismus debet.

Infidelium pueri invitis parentibus illicitè baptizantur, eoquod vel Sacramento, vel parentibus gravis injuria inferretur; *Sacramento* quidem, si ejusmodi puer parentibus relictus, eorundem errorem sequeretur; parentibus vero, si filius vi abstractus eorum educationi, & paternæ, quam illis natura tribuit, potestati perpetuo subduceretur. Certe non violentiis suam fidem propagari Christus voluit, hinc suis Apostolis dixit: *Euntes docete*; non vero: *Euntes cogite, rapite &c.* Quodsi tamen cujusdam Judæi &c. filius discretionis annum adeptus libere Baptismum peteret, præmissa instructione hic illi conferri posset, dummodo paternam relinquere domum, & apostasiæ fugere pericula promittat, ne Christi character, quem in Baptismate accipit, sacrilega obliteretur profanatione.

Qui semel rite sunt baptizati, denuo baptizari non possunt, licet qui eos primo baptizavit, hæreticus fuisset. Acre de hac re sæculo tertio inter S. Stephanum Papam, & S. Cyprianum Carthaginensem Episcopum fuit dissidium. Rebaptizandos omnes qui de quacumque hæresi ad Ecclesiam veniant, Cyprianus voluit; nihil innovandum esse, sed manus solummodo illis imponendas Stephanus decrevit, cujus sententiæ Transmarinum quoddam Concilium Augustino teste subscripsit, & usque modo eam observat Ecclesia, quæ & nuper Anabaptistis

anathema dixit, eoquod omnes ad annos cōfirmationis venientes iterum baptizandos impie cōfirmatizarint (Trid. Sess. 7. can. 13. de Baptiz.)

Qui infantem, dum aqua baptismali abluatur, levat & tenet, *Patrinus* vocatur. In primitiva Ecclesia jam patrinorum existerat officium communius tamen *Sponsorum* compellabantur nomine; quia baptizari loco ad Parochi quæstiones respondent, fidemque Christo promittunt, & que datam semel fidem neophytus seruet, & pius hortari postea tenentur, atque urgere. Non igitur obuius, sed adultus aut saltem potius Christianus, isque probe instructus, ac moderatus ad istud munus a parentibus debet eligi, nec alius quisquam a Parocho admitti. Non nisi unus & una assumantur Tridentinum Concilium præscribit (Sess. 24. cap. 2. de *Reform.*), utque mas masculum, & femina is mellam leuet, in Concilio Nicæno, aliisque statutum, ac communis hodie praxis tenet.

CAPUT III.

Confirmationis notio, materia, & utilitas.

Variis nominibus expressum apud antiquos hoc Sacramentum invenitur. *Unguenti Mysterium* sanctus Dionysius (de *Eccl. hier. cap. 4.*); *Sacramentum Chrismatis* sanctus Augustinus (contra *Petilianum cap. 104.*); *Manus impositionem* idem sanctus Doctor (Cont. *Donat. lib. 1. c. 16.*), *chrisma salutis*, *sigillum Spiritus Sancti*, plenitudinis seu perfectionis Sacramentum.

alii nuncuparunt. Hodie Confirmationis nomine istud Sacramentum celebratur & communiter definitur Sacramentum corroborativum, seu tale, quo homo baptizatus ad Christi fidem palam & intrepide profitendam gratiæ virtute roboratur. Hinc fidelis hoc Sacramento munitus (propter Romanus Catechismus ait), nisi aliud obster, novæ virtutis robore firmior, atque adeo perfectior Christi miles esse incipit. Olim cuilibet, Baptismi aquis mundato, statim manuum impositio ab Episcopo conferebatur. Hinc erroris sui occasionem hæretici sumpserunt, qui Confirmationem non distinctum a Baptismo Sacramentum, sed ejusdem dumtaxat complementum, ac nudam dicunt cæremoniam, quam non Christus sed Ecclesia instituit. Ast & hic eorum error aperis Patrum, & Synodorum sententiis adverfatur, ac in Tridentina Synodo infami confixus anathemate fuit (*Sess. 7. can. 1.*).

De Confirmationis materia essentiali Doctores in varias abeunt opiniones. Concilia Florentinum & Tridentinum Chrysmatis, ab Episcopo benedicti unctionem exprimunt: antiquiora quædam momenta de manus impositione faciunt mentionem. Utramque simul quidam Scholastici ad Confirmationis substantiam pertinere contendunt; alterutram sufficere alii asserunt. Tam hi, quam illi gravia pro se fundamenta habent, quæ ad rationis trutinam appendere hic nec locus, nec ob quem scribo, scopus permittit.

Ut pueri, sacro Chrismate perungendi, sanctum signaculum reverenter suscipiant, sæpius,

atque eo præcipue, quo Confirmationem suscipiendi occasio imminet, tempore sunt admonendi unde illi solum, qui debite sese disponere, et que peracti circa se Mysterii memoriam habent, queunt, regulariter ad Confirmationis Sacramentum essent admittendi, ut præter characterem superior obtineatur gratiæ effectus, & reiterationis periculum evitetur.

Non ea Confirmationis est necessitas, ut illam suscipere vel non possunt, vel aliquando negligunt, exclusi a Regno cælorum manent, non enim rigorosum adeo præceptum, quod in Baptismo legitur, etiam de Confirmatione potest afferri. Graviter attamen peccaret, qui contemptu formali, aut virtuali Sacramento istud suscipere nollit. Confirmationis per utilitatem suis explicare Parochus debet, eosque ad illud devote suscipiendum hortari, in primis in locis, ubi Catholici hæreticis permixti vivunt, aut negotiationis causa sæpe ad se divertunt, ut milites Christi fortes suscipiant in baptisinate fidem, quam mente tenent, in sincero, ubi necessum fuerit, valeant probare.

